

YPPk06 Teorie výchovy a vzdělávání

PhDr. Irena Borkovcová, MBA

Pedagogická fakulta MU v Brně

Termín přednášky KS

3. 3. 2023

Požadavky ke zkoušce **Teorie výchovy a vzdělávání YPPp06**

- ▶ Předmět je propojen s Předškolní pedagogikou v mezinárodním kontextu
- ▶ Termíny setkání: 17.2.2023 Mgr. Petra Vystrčilová, Ph.D.
  - ▶ 3.3.2023 PhDr. Irena Borkovcová, MBA
  - ▶ 21.4.2023 Mgr. Veronika Rodová, Ph.D.
  - ▶ 12.5.2023 PhDr. Irena Borkovcová, MBA

Zadání dílčího úkolu

(vyučující Borkovcová)

Výsledky práce jednotlivých skupin budou prezentovány na přednášce 12. 5. 2023

Rozdělení kurikul : stejné jako v *předmětu YPPk05 Předškolní pedagogika v mezinárodním kontextu*, dle vybraných zemí.

Zadání: zpracujte pohled na vybrané zahraniční kurikulum, které jste si zvolili, z pohledu teorie výchovy a vzdělávání, tzn. na jakých teoriích kurikulum stojí.

Doplňte dalšími vhodnými informacemi (například úrovně kurikula, nastavení cílů vzdělávání, obsah vzdělávání, pedagogické přístupy, **postavení hry**, metody hodnocení jeho naplňování, hodnocení výsledků vzdělávání apod.).

Prezentace úkolu: krátká, 5 minutová prezentace za skupinku – formou snímků nebo psaného textu, kterou představíte v průběhu semináře 12.5.2023.

Požadavky ke zkoušce

Teorie výchovy a vzdělávání YPPp06

(vyučující Vystrčilová)

Ústní zkouška:

- ▶ Portfoliový úkol, ve kterém zpracujete dvě teorie (z pohledu výchovy a vzdělávání) ve vybraných zahraničních kurikulech a českém RVP PV. Tj., jak se tyto teorie promítají v různých kurikulech. Forma zpracování je na vašem osobním pojetí. Titulní stranu k úkolu naleznete v interaktivní osnově.
- Promyslete, jaké inspirace byste ze zahraničního kurikula mohli využít při zpracování ŠVP vaší školky, pokud učíte. Pokud neučíte, tak promyslete v obecnější rovině.
- Zkouška, na které budeme portfoliový úkol diskutovat, proběhne v květnu nebo na začátku června osobně.
- ▶ Kritéria hodnocení
  - Představení seminární práce v 10 - 15 minutách
  - V úvodu student prokáže porozumění teoriím, na kterých kurikula stojí (odůvodnění, argumenty, ukázka z kurikula atd.)
  - Odpoví na otázku, jak se pracuje se hrou v zahraničních kurikulech
  - Užívá správnou terminologii
  - Cituje alespoň 3 různé zdroje
  - Tvořivě, originálně a konkrétně rozpracuje inspiraci pro ŠVP

Pohled Evropské unie (Evropské komise)

Doporučení rady ze dne 22. května 2019 o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče (02 C 189, 5.6.2019)

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2019.189.01.0004.01.ENG&toc=OJ:C:2019:189:TOC

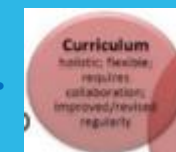
EU Rámec kvality pro ECEC

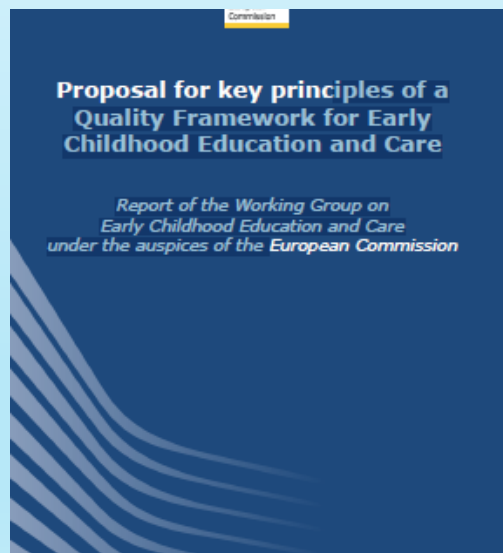

5 klíčových oblastí:

1. přístup ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči,
2. kvalita pracovníků (odborná příprava a pracovní podmínky pracovníků odpovědných za předškolní vzdělávání a péči),
3. stanovení odpovídajících kvalitních osnov,
4. správa a financování,
5. systémy monitorování a hodnocení.

Stanovení kvalitních osnov vzdělávání je dle EU jednou z klíčových oblastí Rámce kvality pro ECEC.

5 Klíčových oblastí, 10 prohlášení

1. Přístup ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči

Poskytování služeb, které jsou dosažitelné a cenově dostupné pro všechny rodiny a jejich děti

Poskytování služeb, které podporuje účast, posiluje sociální začleňování a akceptuje rozmanitost

2. Kvalita pracovníků (odborná příprava a pracovní podmínky pracovníků odpovědných za předškolní vzdělávání a péči)

Kvalifikovaní pracovníci, jejichž počáteční a další kontinuální vzdělávání jim umožňuje zcela naplnit profesní roli.

Dobré pracovní podmínky, včetně profesionálního vedení, které umožňuje pozorování, reflexi, plánování, týmovou práci spolupráci s rodiči.

3. Stanovení odpovídajících kvalitních osnov,

Kurikulum, založené na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které umožňují dětem celostním způsobem naplno využít jejich potenciál.

Kurikulum, které vyžaduje, aby pracovníci spolupracovali s dětmi, s kolegy a s rodiči, a aby se zamýšleli nad vlastní praxí.

4. Systémy monitorování a hodnocení

Monitorování a hodnocení poskytuje informace na příslušné lokální, regionální i státní úrovni, aby se nadále zvyšovala kvalita vzdělávacích strategií a praxe.

Monitorování a hodnocení, které je v nejlepším zájmu dítěte.

5. Správa a financování

Všechny zúčastněné strany v kontextu ECEC jasně chápou svou roli a povinnosti a vědí, že se od nich očekává spolupráce s partnerskými organizacemi.

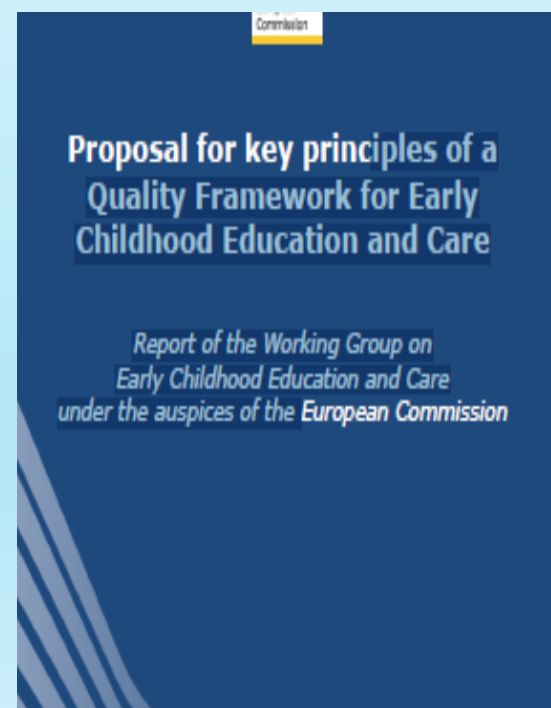
Legislativa, směrnice a granty usměrňují vývoj směrem k všeobecnému právu na ECEC až po veřejně dotované služby ECEC, a o tomto vývoji jsou zúčastněné strany pravidelně informovány.

EU Rámeček kvality pro ECEC

zahrnuje tři průřezová témata, které je nutné napříč všemi opatřeními zohledňovat

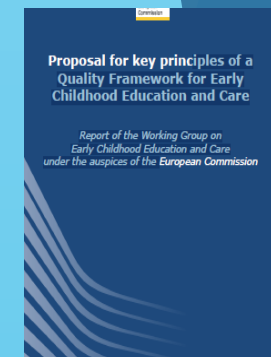
- 1. Je třeba ocenit pohled a hlas dítěte a hlas dětství.** Každé dítě je jedinečné a je kompetentním a aktivním žákem, jehož potenciál je třeba podporovat a povzbuzovat. Každé dítě je zvědavým, schopným a inteligentním člověkem. Dítě je spolutvůrcem znalostí, potřebuje a vyžaduje interakci s ostatními dětmi a dospělými. Jako evropští občané mají děti svá práva, včetně práva na vzdělávání a péči v raném věku. Dětství je doba, kdy by děti měly prostě být, hledat se a učit se chápat svět kolem sebe. Rané dětství není pouze o přípravě na budoucnost, důležitá je rovněž současnost. Služby ECEC musí být zaměřeny na děti, uznávat názory dětí a aktivně zapojovat děti do každodenních rozhodnutí v rámci ECEC. Tyto služby by měly nabízet příjemné a bezpečné prostředí a zároveň poskytovat společenský, kulturní a fyzický prostor s řadou možností, jak u dětí rozvíjet jejich současný a budoucí potenciál. ECEC je navrženo tak, aby nabízelo celostní přístup založený na základním předpokladu, že vzdělávání a péče jsou neoddělitelné.
- 2. Rodiče jsou nejdůležitějšími partnery a jejich účast je zásadní.** Rodina je prvním a nejdůležitějším místem pro růst a rozvoj dětí. Rodiče jsou zodpovědní za blaho, zdraví a rozvoj každého dítěte. Pro rodiny je charakteristická velká sociální, socioekonomická, kulturní a náboženská rozmanitost, a tato rozmanitost by měla být respektována jako základní prvek evropských společenství. V kontextu stanoveném národními, regionálními nebo místními předpisy by měla být rodina plně zapojena do všech aspektů vzdělávání a péče o dítě. Aby se toto zapojení stalo realitou, měly by být služby ECEC nabídnuty tak, aby toto partnerství s rodinami umožňovaly, a jejich vztah byl založen na důvěře a vzájemném respektu. Rodinám může toto partnerství pomoci třeba tím, že se vytvoří služby, které reagují na potřeby rodičů a umožňují jim skloubit rodinný život s prací. Služby ECEC by měly být schopna doplňovat rodinu a nabízet podporu, stejně jako poskytovat další příležitosti pro rodiče a děti.
- 3. Sdílené (společné) chápání kvality.** Pohled na kvalitu služeb ECEC by měl být sdílený.

(European Commission, 2014, s. 9–10).

Kurikulum – „prohlášení“

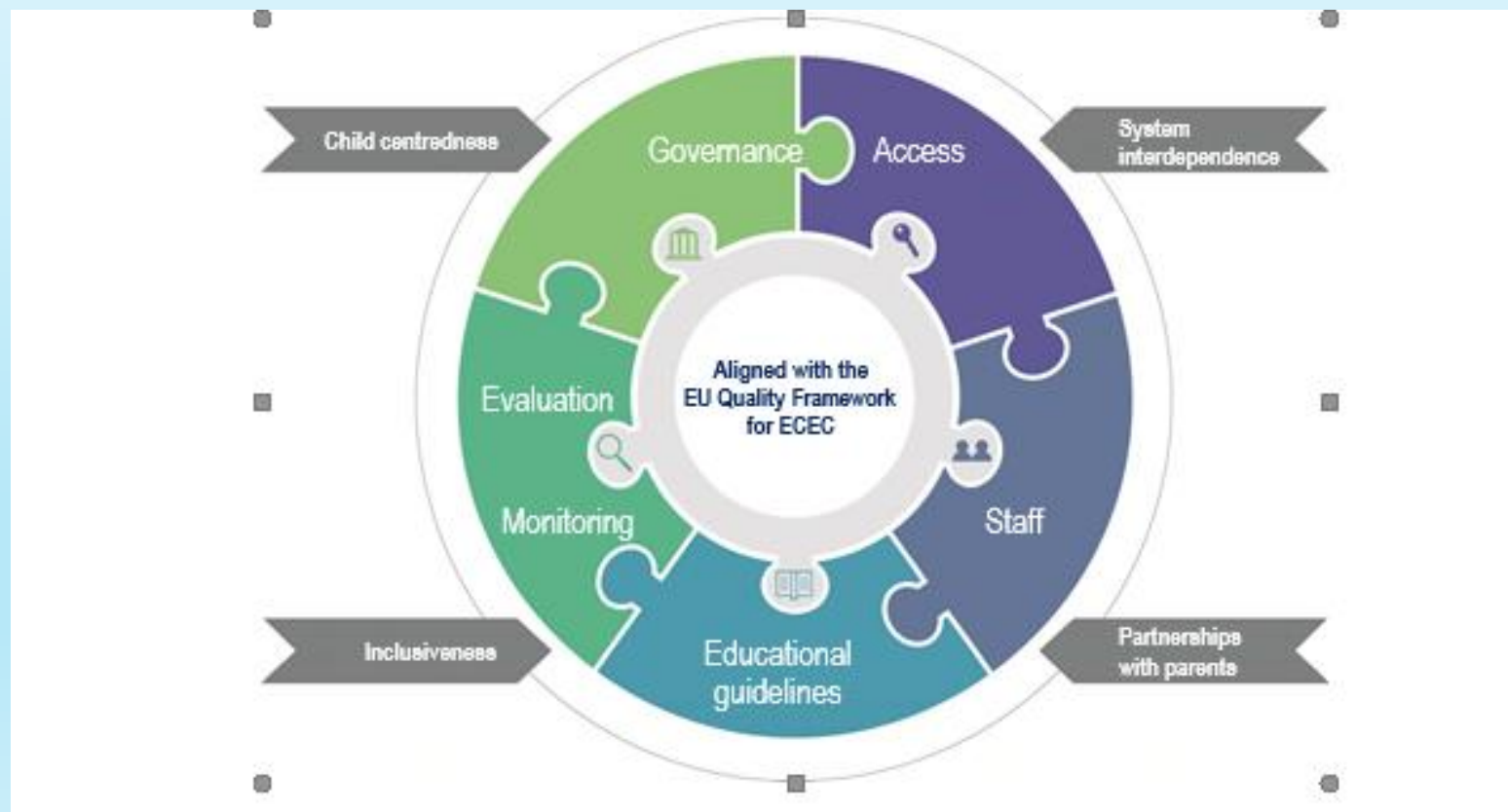
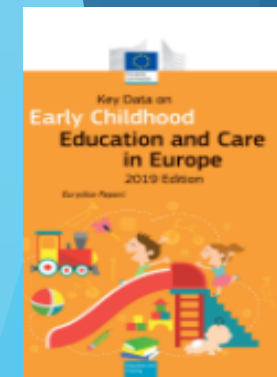
- 1. Kurikulum, založené na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které umožňují dětem celostním způsobem naplno využít jejich potenciál.** Vzdělávání a péče o děti, jakož i jejich kognitivní, sociální, emoční, fyzický a jazykový vývoj jsou velmi důležité. Kurikulum by mělo vymezit společné cíle, hodnoty a přístupy, které odráží očekávání společnosti o úloze a povinnostech ECEC, co se týče podpory dětí v naplňování jejich potenciálu. Všechny děti jsou aktivní a schopní žáci, jejichž různorodé kompetence by kurikulum mělo podporovat. Současně musí být realizace kurikula promyšlena způsobem, který uznává a celostně zohledňuje různé zájmy a potřeby dětí. Vyvážená kombinace vzdělávání a péče může podporovat blahobyt dětí, jejich pozitivní obraz sebe sama, jejich tělesný vývoj a sociální i kognitivní vývoj. Zkušenosti dětí a jejich aktivní účast se oceňují a samozřejmostí je učení prostřednictvím hry.
- 2. Kurikulum, které vyžaduje, aby pracovníci spolupracovali s dětmi, s kolegy a s rodiči, a aby se zamýšleli nad vlastní praxí.** Kurikulum je důležitým nástrojem, který stimuluje vzájemné porozumění a důvěru mezi dětmi a rovněž mezi dětmi, rodiči a pracovníky ECEC s cílem podpořit rozvoj a učení dětí. Na systémové nebo státní úrovni může kurikulum usměrňovat práci na všech úrovních ECEC. Na lokální úrovni může postihovat postupy a priority v kontextu každého zařízení. Základním faktorem při práci s kurikulem je schopnost jednotlivých pracovníků analyzovat svoji vlastní práci, určit, co bylo efektivní a co ne, a ve spolupráci se svými kolegy vytvářet nové přístupy založené na osvědčené praxi a postupech. Kvalitu ECEC posiluje i diskuse pracovníků ohledně realizace kurikula v kontextu jejich zařízení a také zohledňování potřeb dětí, jejich rodičů a vlastního týmu. Kurikulum může tomuto přístupu napomoci tím, že bude podporovat učení dětí prostřednictvím experimentů a inovativních metod a podporovat spolupráci s rodiči ohledně toho, jak může ECEC k rozvoji a vzdělávání jejich dětí přispět.

Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe – 2019 Edition. Eurydice Report

Struktura mezinárodní srovnávací analýzy

Prvky v kruhu představují kapitoly, zatímco text kolem zdůrazňuje příčné problémy. Struktura obsahu a kapitol je sladěna s oblastmi kvality uvedenými v EU Rámci kvality pro ECEC.

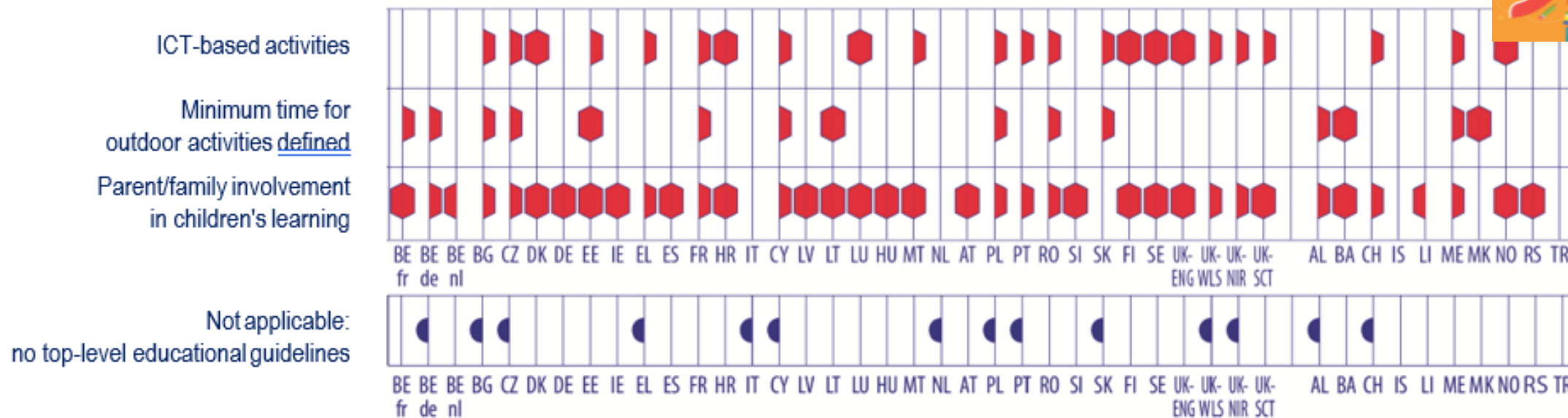
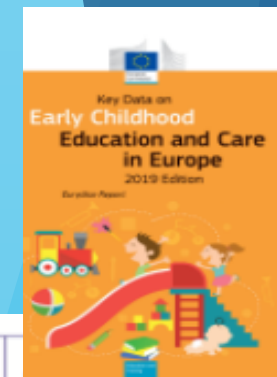
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5816a817-b72a-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

Pedagogické přístupy

(Zdroj: European Commission, 2019, s.101)

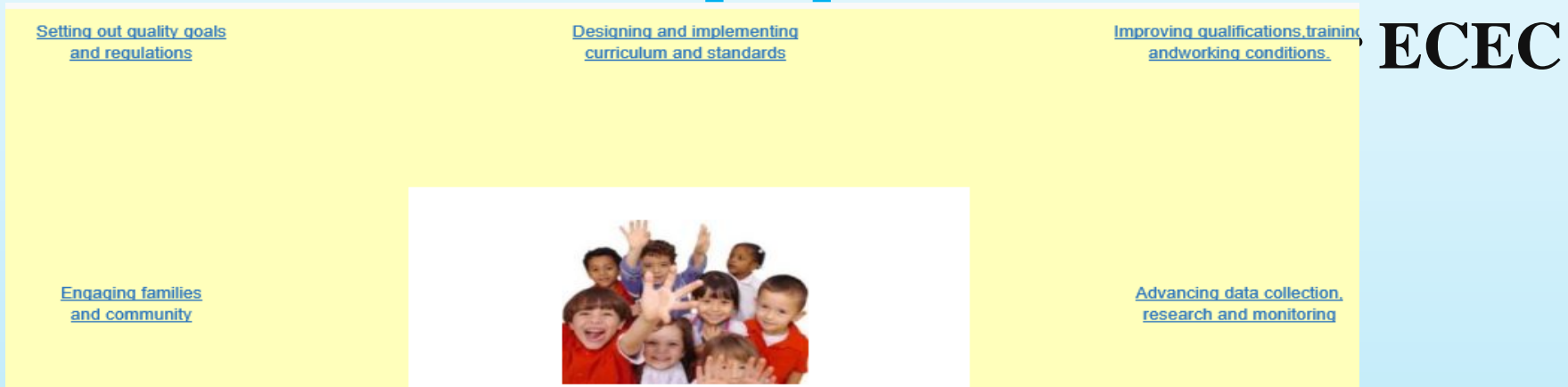

Left
Right
 Provision for children under 3 years

 Provision for children aged 3 years and over

Source: Eurydice.

Pohled OECD

Pohled OECD: Pět klíčových oblastí vzdělávací politiky, které mohou kvalitu raného vzdělávání v jednotlivých zemích účinně podporovat

1. Stanovení cílů a kvality předpisů
2. **Tvorba a implementace vzdělávacího programu a standardů**
3. Zvýšení kvalifikací, zlepšení odborné přípravy a pracovních podmínek
4. Zapojení rodin a komunit
5. Sběr údajů, výzkum a monitorování

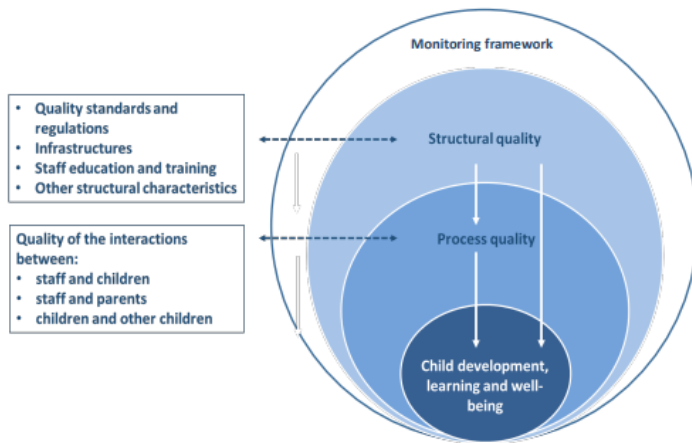
Podmínkou úspěšného vzdělávání v ECEC je jeho kvalita

Strukturální aspekty kvality

- počet dětí na pracovníka,
- velikost skupiny,
- úroveň počátečního vzdělávání a další vzdělávání pracovních sil,
- fluktuace pracovníků,
- vzdělávací program, hodnocení
- monitorování, a další strukturální faktory.

Strukturální aspekty kvality mohou ovlivnit interakce mezi pracovníky a dětmi, i když nezaručují kvalitu těchto interakcí

Rámec pro vzdělávání kvality v ECEC

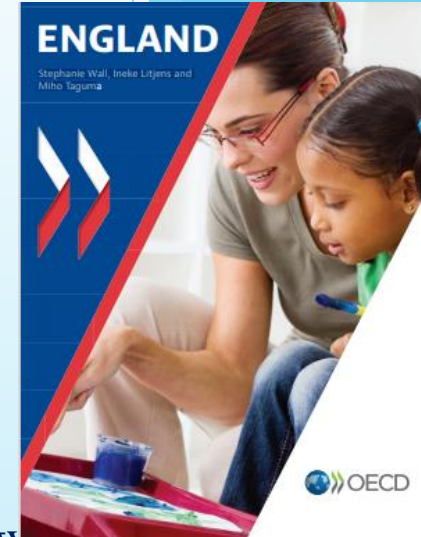

Kvalita procesu (jak dobře dané zařízení podporuje proces učení)

- ▶ kvalita a rozmanitost činností při realizaci kurikula,
- ▶ kvalita interakcí mezi pracovníky a dětmi,
- ▶ podpora rozvoje dětí,
- ▶ efektivita vzájemného ovlivňování mezi dětmi, výsledky dětí,
- ▶ spolupráce pracovníků s rodinami dětí a širší komunitou

Je prokázáno, že vhodné interakce mezi pracovníky a dětmi nebo vzájemně mezi pracovníky rozvíjí vzdělávací aktivity a děti dosahují lepších výsledků, například vyšší úroveň gramotnosti, početních a sociálních dovedností apod.

Early childhood education and care Pedagogy review England.

- ▶ <https://www.oecd.org/education/school/early-childhood-education-and-care-pedagogy-review-england.pdf>
- ▶ Studie popisuje rozdíly v pedagogických přístupech v institucionálním předškolním vzdělávání a péči (ECEC) a důkazy o nich; jak je pedagogika monitorována; a jak politická opatření ovlivňují pedagogickou praxi. Zaměřuje se konkrétně na srovnání Anglie (Spojeného království) s Japonskem, Francií, Německem, Dánskem a Novým Zélandem.

Co je pedagogika?

- ▶ Přestože pedagogika často úzce souvisí s učebním plánem, pedagogika v podstatě souvisí s tím, „*jak*“ nebo je „*samotnou praxí vzdělávání*“.
- ▶ Odkazuje na "*soubor výukových technik a strategií, které umožňují učení a poskytují příležitosti pro získání znalostí, dovedností, postojů a dispozic v určitém sociálním a materiálním kontextu. Odkazuje na interaktivní proces mezi učitelem a dítětem a na vzdělávací prostředí*" (Siraj-Blatchford et al., 2002).

Proč je pedagogika důležitá?

- ▶ Neurologický výzkum ukázal, že během prvních let života dochází k významnému vývoji mozku a chování a bylo zjištěno, že účast v ECEC má významné přínosy pro raný vývoj dětí, což ovlivňuje jejich úspěchy a výsledky v pozdějším životě.
- ▶ Schopnosti dětí jsou utvářené kvalitou a rozsahem raných zkušeností a interakcí **v domácím prostředí i v prostředí ECEC.**
- ▶ Zkušenosti malých dětí v prostředí ECEC jsou ovlivňovány **kvalitou procesu.**
- ▶ Výzkum ukázal, že tyto **interakce a zkušenosti** jsou jedním z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících účinky ECEC na další učení a rozvoj dětí.

Jaké jsou různé pedagogické teorie a postupy?

- ▶ Různé teorie výchovy a vzdělávání podporují pedagogické principy zemí nebo k nim přispívají. Postupy a pokyny pro vzdělávání (předpisy, kurikula) jednotlivých zemí jsou obvykle založeny na kombinaci myšlenek známých teoretiků, **i když odkazy na ně nebývají výslovně v dokumentech uvedeny.**
- ▶ V „*Early childhood education and care PEDAGOGY review England*“ jsou často zmiňovány například teorie **Piageta a Vygotského**, které významně ovlivnily učební osnovy a pedagogiku v Anglii, Německu, Francii a na Novém Zélandu.
- ▶ **Montessori přístup** ovlivnil pedagogiku v Německu a Japonsku.
- ▶ Další přístupy: Developmentally Appropriate Practice nebo DAP (Japonsko), **Reggio Emilia** (Japonsko), Bronfenbrenner (Nový Zéland), Rogoff (Nový Zéland), Bruner (Francie), Freire (Německo), Robinson (Německo) a Zimmer (Německo), stejně jako Humboldt (Německo) a **Fröbel** (Německo).
- ▶ Do jaké míry jsou tyto teoreticky specifikované přístupy vědomě praktikovány a dodržovány v různých prostředích ECEC, není z tohoto výzkumu jasné. Pokud se nastavení v dané zemi nehlásí výhradně k nějakému přístupu, využívají **kombinaci pedagogických postupů.**

Navzdory rozmanitosti v teoriích a praxi lze některé pedagogické přístupy v některých zemích OECD považovat za typické. Například :

- ▶ přístup založený **na děti** je implementován v Anglii, Dánsku i Německu
- ▶ **konstruktivistický/interaktivní** přístup se praktikuje v Anglii, Francii a Německu.
- ▶ přístup, např. jako je "**teorie tří aktivit**" je používán v Japonsku, a specifikuje tři vrstvy činností, které se zaměřují na kombinaci dětské volné hry, hry s průvodcem a hry instruované učitelem.

Jaké politiky nebo pokyny ovlivňují pedagogiku v různých zemích?

Vzhledem k různým kulturním a historickým souvislostem se pokyny k pedagogickým přístupům a postupům v jednotlivých zemích přirozeně liší.

Lze však nalézt určité podobnosti: často vyzdvihují učení založené na hře a smíšeném přístupu – tzn. postupů založených na iniciativě dětí a pracovníků. Výjimkou je např. Dánsko a Německo, se silným důrazem na postupy iniciované dětmi. Nový Zéland je jednou se zemí, která klade důraz na kulturní a jazykové dědictví v pedagogických přístupech.

[Pedagogické přístupy ve vybraných zemích](#)

Které pedagogické přístupy nebo postupy nejvíce zlepšují rozvoj dětí?

Účinky a dopady pedagogických přístupů.

- ▶ Obecně výzkum odhalil pozitivní i negativní účinky konkrétních pedagogických přístupů s danými pedagogickými programy, jako jsou **Montessori nebo Steinerovy metody**. **To znamená, že výzkumné důkazy a studie hodnotící stejné přístupy v podobném kontextu jsou velmi omezené, protože jakýkoli pedagogický přístup je prováděn různými způsoby.**
- ▶ Studie ukazují, že přístupy, které přísně dodržují určitý typ pedagogiky, ne vždy vedou k lepším výsledkům pro děti než programy, které zaujímá méně normativní přístup. Například hodnocení vývojově vhodné praxe (**DAP**) nenasvědčují o žádných přímých účincích na akademické výsledky, i když bylo zjištěno, že má pozitivní dopad na schopnost dětí iniciovat a udržovat mezilidské vztahy a v dlouhodobém horizontu na motivaci a zájem dětí o učení.
- ▶ **Montessori přístup** ukazuje větší přínosy například ve čtení, matematice a řešení sociálních problémů, i když jeho účinnost závisí na dobré implementaci. Nebylo zjištěno, že by alternativní vzdělávací programy, jako jsou **Steiner a Freinet**, byly při zlepšování rozvoje dětí účinnější než běžné programy.

Je ale zjištěno, že:

- 1. Interakce mezi dospělými a dětmi jsou životně důležité pro stimulaci raného učení.** V „vysoce kvalitních“ interakcích se dospělí skutečně zajímají o to, co dítě dělá; dospělí poslouchají, pomáhají rozšiřovat myšlenky a znalosti dětí a realizovat trvalé, sdílené myšlení (**spolupráce při řešení problémů**). V prostředích, kde bylo takové trvalé sdílené myšlení častější, bylo pozorováno, že děti dělají větší vývojový pokrok.
- 2. Učení založené na hře je shledáno vysoce účinnou metodou pro zlepšování vývoje dětí.** Ve hře je důležitý způsob, jak citlivě dospělí pomáhají dětem přemýšlet o situacích, například prostřednictvím podpory (Scaffolding). Vzdělávací prostředí zaměřená na podporu, kde se učitel snaží pomáhat dětem pouze s úkoly, které jsou těsně nad jejich současnými schopnostmi, prokázala celkově větší pozitivní účinky na vývoj dětí, než prostředí zaměřená pouze na učitele nebo pouze na děti.
- 3. Pedagogika by neměla být příliš zaměřená na pracovníky (učitele) nebo na pracovníky, s vysokým podílem činností iniciovaných pracovníky nebo příliš zaměřená na děti, kde o činnostech rozhodují pouze děti.** Zatímco studie o přístupech zaměřených na pracovníky odhalily některé výhody, jako je lepší výsledky v psaní a čtení, tento přístup negativně ovlivňuje motivaci dětí k učení.

Internacionalizace a diverzifikace společností klade značné nároky na pedagogiku (pedagogické přístupy)

Pracovníci (učitelé) v oblasti raného vzdělávání musí být připraveni pracovat s více dětmi různého kulturního, socioekonomického a jazykového prostředí a pedagogické postupy je třeba přizpůsobit jejich různorodým potřebám.

Inspirace pro zájemce
**Sledování výsledků předškolního
vzdělávání ve studii IELS**
(Estonsko, Anglie, USA)

Rané učení a pohoda dítěte

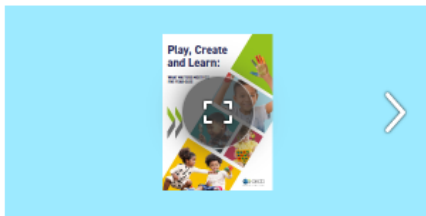
Studie pětiletých v Anglii, Estonsku a Spojených státech

https://www.oecd-ilibrary.org/education/early-learning-and-child-well-being_3990407f-en

HRAJTE, TVOŘTE A UČTE SE

Co je pro pětileté děti nejdůležitější

Přečtěte si blog: **Měli by školáci naslouchat dětem?**

PÉČE, SDÍLENÍ, ODVAHA

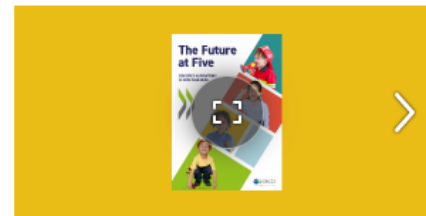
Sociálně-emocionální vývoj v pěti letech

Přečtěte si blog: **Je zvědavost klíčem k lepšímu ranému učení?**

BUDOUCNOST V PĚTI

Genderové aspirace pětiletých dětí

Přečtěte si blog: **Genderové normy jsou jasně patrné ve věku pěti let**

<https://www.oecd.org/education/school/early-learning-and-child-well-being-study/>

International Early Learning and Child Well-being Study – IELS

Anglie (Velká Británie), Estonsko, Spojené státy.

- navržena tak, aby pomohla zemím posoudit dovednosti a rozvoj jejich dětí, aby pochopily, jak souvisejí se zkušenostmi a pohodou dětí v raném učení,
- poskytuje zemím srovnávací údaje o raných dovednostech dětí s cílem pomoci zemím lépe identifikovat faktory, které podporují nebo brání ranému učení dětí,
- shrnuje informace o široké škále dětských dovedností, včetně gramotnosti (základní gramotnosti), vznikajících početních dovedností, seberegulace a sociálně-emočních dovedností.

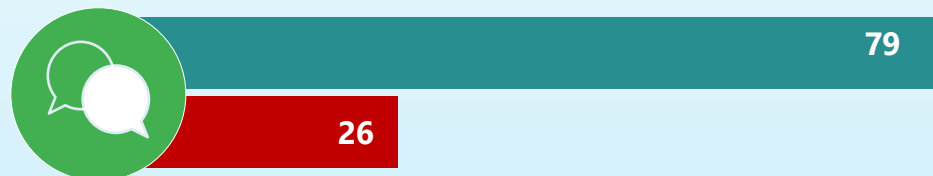
DĚTI Z VYŠŠÍCH SOCIOEKONOMICKÝCH SKUPIN MĚLY VÝZNAMNĚ SILNĚJŠÍ DOVEDNOSTI

Děti z vysokých sociálně-ekonomických skupin měly významně silnější dovednosti zejména v gramotnosti základní i matematické, v dovednostech pracovních i sociálních. Děti z nízkého socioekonomického zázemí měly větší potíže v učení i behaviorálním chování, obzvláště chlapci.

DŮLEŽITÉ JE ČTENÍ DOMA A CÍLENÁ SPOLUPRÁCE RODIČŮ SE ŠKOLOU

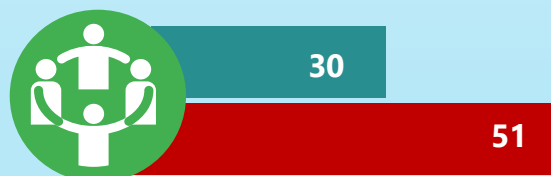
Základní gramotnost

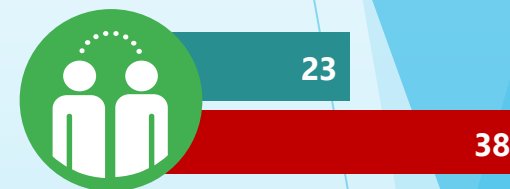
Základní početní gramotnost

Prosociální chování

Důvěra

Neruší

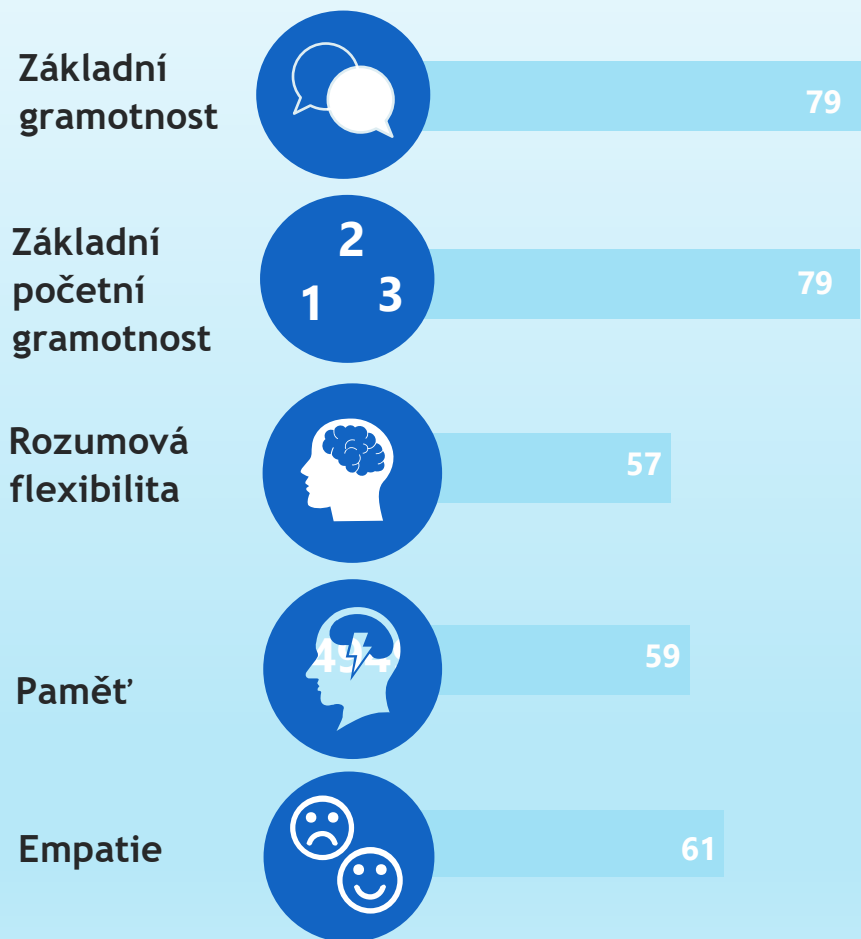

Mající dětské knihy

Úzká spolupráce vzdělávací instituce rodiny

Podpora sociálních dovedností je důležitá pro celkový rozvoj dítěte

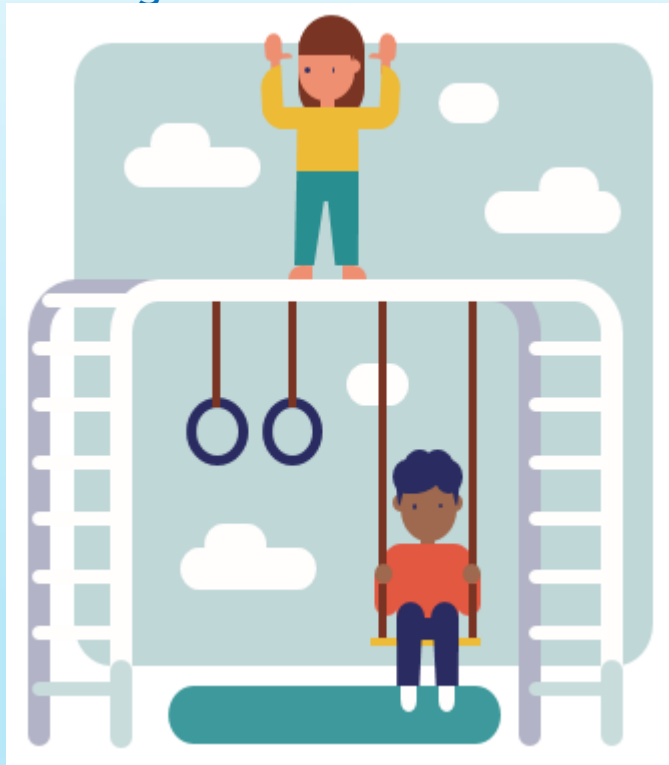
Učení dětí je holistické - provázané a vzájemně se posilující. Jazykové dovednosti pomáhají dětem komunikovat s ostatními a tím budovat prosociální dovednosti a schopnosti samoregulace. A naopak.

Děti s vysokou mírou sociálních dovedností mají vyšší skóre i v ostatních oblastech.

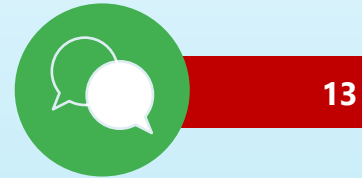

ZAČÍT POZDĚ ZNAMENÁ ZŮSTAT POZADU - PRO JEDNOTLIVÉ DĚTI A PRO VZDĚLÁVACÍ SYSTÉMY

Děti navštěvující předškolní institucionální vzdělávání mají lepší výsledky zejména v počáteční a početní gramotnosti

Základní
gramotnost

Základní
početní
gramotnost

Čísla ukazují rozdíl ve skóre mezi dětmi, které předškolní vzdělávání navštěvovaly a které se ho neúčastnily.

AKTIVITY PODPORUJÍCÍ VÝSLEDKY ZNEVÝHODNĚNÝCH DĚTÍ

Děti z nižšího socioekonomického zázemí měly znatelně lepší výsledky, pokud byly podporovány těmito aktivitami:

- Docházka do předškolního zařízení/školy
- Dostatek dětských knih doma
- Každodenní čtení

Pozn.: Socioekonomický status odráží socioekonomické postavení rodiny, včetně faktorů jako je povolání rodičů, výše vzdělání apod.

Literatura

Kurikula (vzdělávací programy) vybraných zemí

European Commission/EACEA/Eurydice. (2019). *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe – 2019 Edition*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z [Key data on early childhood education and care in Europe - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#) **str. 93 – 120.**

Doporučená

- ▶ **European Commission. (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care. Report of the Working Group on Early Childhood Education and Care under the auspices of the European Commission*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z https://ec.europa.eu/assets/eac/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf. – **oblast kurikulum****
- ▶ **OECD. (2011). *Starting Strong III: A Quality Toolbox for Early Childhood Education and Care, Starting Strong***. Paris: OECD Publishing. Dostupné z <https://doi.org/10.1787/9789264123564-en>.
- ▶ **OECD. (2020). *Early Childhood Education: Equity, Quality and Transitions Report for the G20 education working group***. Paris: OECD Publishing. Dostupné z <http://www.oecd.org/education/school/early-childhood-education-equity-quality-transitions-G20.pdf>.
- ▶ **Wall, S., Litjens, I., Taguma, M. (2015) *Early childhood education and care PEDAGOGY review England***. Paris: OECD Publishing. Dostupné z <https://www.oecd.org/education/school/early-childhood-education-and-care-pedagogy-review-england.pdf>
- ▶ **OECD (2020) *Early Learning and Child Well-being A Study of Five-year-Olds in England, Estonia, and the United State***. Paris: OECD Publishing. Dostupné z https://www.oecd-ilibrary.org/education/early-learning-and-child-well-being_3990407f-en

Zadání dílčího úkolu

Výsledky práce jednotlivých skupin budou prezentovány na přednášce 12. 5. 2023

Rozdělení kurikul : stejné jako v *předmětu YPPk05 Předškolní pedagogika v mezinárodním kontextu*, dle vybraných zemí.

Zadání: zpracujte pohled na vybrané zahraniční kurikulum, které jste si zvolili, z pohledu teorie výchovy a vzdělávání, tzn. na jakých teoriích kurikulum stojí.

Doplňte dalšími vhodnými informacemi (například úrovně kurikula, nastavení cílů vzdělávání, obsah vzdělávání, pedagogické přístupy, **postavení hry**, metody hodnocení jeho naplňování, hodnocení výsledků vzdělávání apod.).

Prezentace úkolu: krátká, 5 minutová prezentace za skupinku – formou snímků nebo psaného textu, kterou představíte v průběhu semináře 12.5.2023.

Děkuji za pozornost

PhDr. Irena Borkovcová, MBA

Tel.: 728 856 665